

[Grethe Philip.]

fra kommunerne. En større kommunal selvfinansiering ville således være ønskelig, og særlig her umiddelbart før de kommunale sammenlægninger bør kommunerne i øvrigt også opfordres til en vis tilbageholdenhed med nye investeringer. Regeringen bør også overveje forskellige veje til at øve indflydelse på de udlånsmuligheder, der ligger i bankernes større likviditet; det vil nok være ønskeligt at gå deponeringsordningerne lidt efter i sømmene.

Jeg har hermed været inde på noget af den økonomiske problematik, vi står umiddelbart over for, og til hvis løsning finanspolitikken skal yde sit bidrag. Uden at komme nærmere ind på de mere langsigtede økonomiske problemer vil jeg slutte med nogle enkelte bemærkninger herom.

Inden udgangen af denne samling vil vi formodentlig have gennemført hele det omfattende lovkompleks om en ændret byrdefordeling, og refusionsordningerne mellem stat og kommune og mellem kommunerne indbyrdes vil være blevet radikalt ændret. Vi har tilstræbt, at det kommunale ansvar og kommunal finansiering i højere grad følges ad. Samtidig er kommunalstrukturen blevet ændret i retning af større kommunale enheder. Vi ved ikke så forfærdelig meget om, hvordan det vil indvirke på statens muligheder for at drive en bedre konjunkturpolitik for at kunne gribe hurtigere ind i en akut situation; det vil først de kommende år kunne sige os noget om.

Den økonomiske årsoversigt slutter i år med et meget interessant afsnit om udsigterne for de store linjer i samfundsøkonomien i årene til og med 1972. Selv om det skøn, man opstiller, forsigtigt er kaldt for et regnestykke og man dermed vel har søgt at afværge, at det skal tages alt for håndfast, er det velegnet som grundlag for nogle mere generelle overvejelser bl. a. om muligheden for udvidelse af det offentliges udgifter og af privatforbrug og privatinvestering.

Jeg har hæftet mig ved, at de afsluttende bemærkninger giver udtryk for en vis optimisme med hensyn til muligheder for at få nogenlunde ligevægt på betalingsbalancens løbende poster inden for et ikke for langt åremål. Når embedsmandsrappor-

ten lidt forsigtigt — og jeg synes florumvundet — siger, jeg citerer fra Økonomisk Årsoversigt 1969, side 115:

„at den strukturelle svaghed i udenrigshandelen er ved at aftage stærkt i betydning i kraft af den omstilling, der i de senere år er foregået i erhvervsliv og eksport“, så forstår jeg det sådan, at man hermed — hvis man prøver at sige det i ganske enkle ord — vil sige, at omlægningen i retning fra landbrug til industri giver mulighed for en vækst, uden at denne nødvendigvis er ledsaget af valutaproblemer. Jeg håber, at jeg har opfattet situationen rigtigt.

Regnestykket viser, således som det er opstillet, at der ikke er nogen stor privat forbrugsudvidelse i sigte, om balancen skal holdes. Det ville sikkert skuffe adskillige mennesker, hvis de blev klar over, at der kun synes at være levnet dem en årlig realforbrugsudvidelse på omkring 1-1½ pct. For nogle, for de unge, for de socialt særlig svagt stillede, er der mulighed for en noget større forbrugsudvidelse; for mange i de midterste, i de produktive aldre vil forbrugsudvidelsesmulighederne være mindre. Det må blive politikernes, det må altså blive vor opgave at få forbrugerne til at acceptere dette og få dem til at indse, at stigende investeringer i skoler og sygehuse, i plejehjem og veje i sig selv er udtryk for en højere levestandard, og at vi igennem øget uddannelse og forskning skaffer os adgang til fortsat økonomisk vækst på længere sigt.

Med disse ord skal jeg anbefale finanslovsforslaget til vedtagelse.

Poul Dam: Må jeg begynde med nogle enkelte bemærkninger om selve det finanslovsmateriale, som vi i dag gør os færdig med her i tinget. Enhver ved, at dette materiale er endog meget omfattende. Vi har i finansudvalget været det igennem, og selv om finansministeren sagde nogle smukke ord om det store arbejde, finansudvalget udfører, tror jeg alligevel, man må indrømme, at behandlingen simpelt hen ikke kan være grundig nok. Der er et så kolossalt antal detaljer i denne finanslov, og der er så mange underskudte oplysninger — altså oplysninger, som egentlig skulle med, for